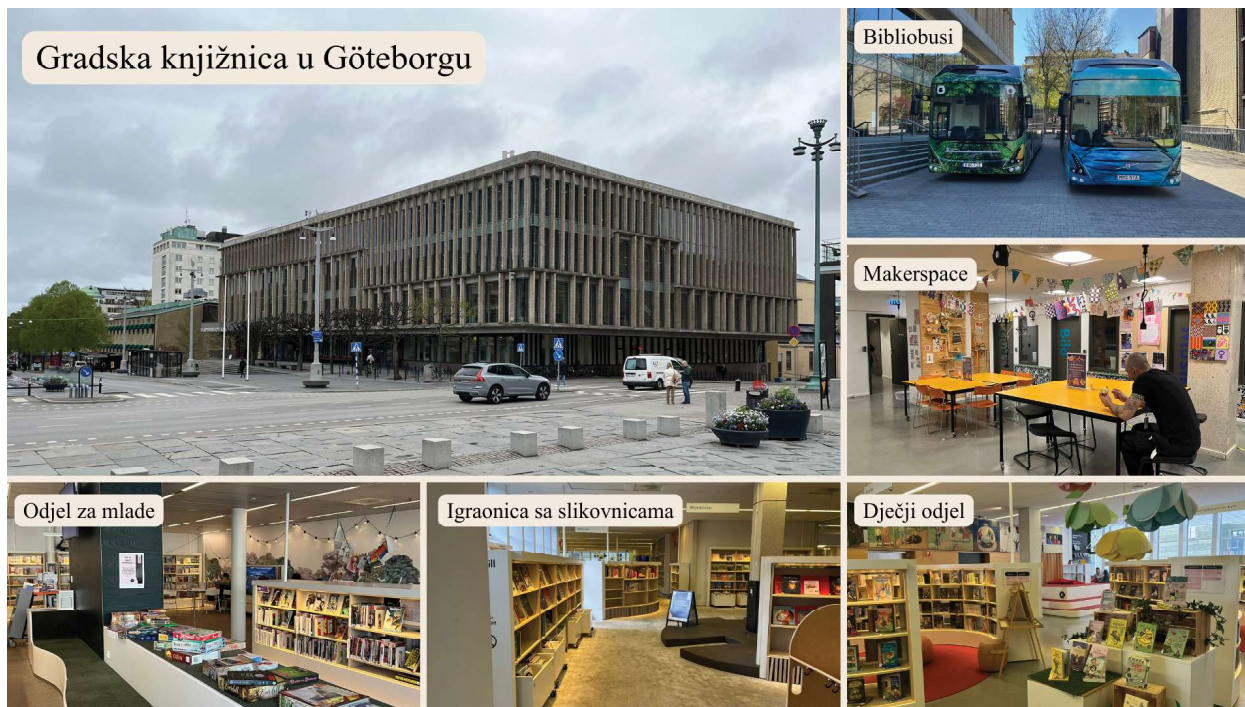

ERASMUS+ *JOB SHADOWING* U GRADSKOJ KNJIŽNICI I BIBLIOBUSIMA U GÖTEBORGU

Valentina Mikec, Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica

| Fotoalbum

Agencija za mobilnost i programe EU-a dodijelila je Knjižnici i čitaonici „Fran Galović“ Koprivnica Erasmus+ akreditaciju u području obrazovanja odraslih početkom 2024. godine. U prvoj mobilnosti tijekom 2025. godine sudjelovala je knjižničarka Valentina Mikec iz Bibliobusne službe. Tijekom pet dana, od 22. do 26. travnja, posjetila je gradsku knjižnicu u Göteborgu (Švedska) i njezina dva bibliobusa. Osim posjeta, opći cilj mobilnosti bio je upoznavanje s prostorom i opremom knjižnice i bibliobusa te istraživanje postojećih programa i događanja za odrasle korisnike s naglaskom na strance, izbjeglice i migrante, starije osobe, nezaposlene, druge korisničke skupine sa specifičnim potrebama te na pripadnike korisničkih skupina koje su na bilo koji način socijalno ugrožene ili marginalizirane. Još jedan važan cilj bio je jačanje uloge knjižnice u neformalnom i informalnom obrazovanju odraslih korisnika te uvođenje novih, suvremenih i zanimljivih programa te usluga u svoju ponudu koji će privući korisnike u knjižnicu, motivirati ih na čitanje, učenje i stjecanje novih znanja te digitalnih vještina i razmjenu iskustava. Uz navedeno, u okviru planiranja prostora nove zgrade koprivničke knjižnice, cilj je bio i istraživanje načina organiziranja te održivog korištenja knjižničnih prostora, korištenja održivih materijala i uštede energije, kao i prilagodbe knjižničnih prostora postojećim i novim programima za različite skupine korisnika.

Gradska knjižnica u Göteborgu središnja je narodna knjižnica u mreži koju čini 25 knjižnica,

dva bibliobusa i tri knjižnične stanice koje djeluju na metropolitanskom području grada Göteborga, u kojemu zajedno s okolicom, stanuje oko milijun stanovnika. Središnja knjižnica nalazi se u centralnom dijelu grada, uz ostale važne kulturne ustanove. U zgradi obnovljenoj 2014. godine, na ukupno pet etaža i oko 13 000 m², svojim djelatnicima i korisnicima omogućuje izrazito prostran i reprezentativan knjižnični prostor s brojnim funkcijama i uslugama koje su usmjerene na što veću samostalnost korisnika pri korištenju knjižničnog prostora, usluga i građe te etabliranja knjižnice kao mjesta za svima otvoren, ugodan, slobodan i besplatan boravak, druženje, učenje i zabavu. Svemu tome doprinosi otvorenost knjižnice za korisnike svaki dan u tjednu, radnim danom od 8 do 20 sati, a vikendom od 10 do 18 sati. Unatoč velikom broju etaža, knjižnica je potpuno pristupačna svim posjetiteljima zahvaljujući dizalima i drugim vertikalnim komunikacijama. Brojnim stanicama za samozaduživanje, jasnom signalizacijom i prozračnošću prostora, omogućuje lagano snalaženje te služenje građom i uslugama, a brojnim mjestima za grupni i individualan rad, odmor i zabavu, omogućuje ugodan i dugotrajan boravak u knjižnici. Osobito su dojmiljivi prostor za malu djecu u prizemlju u kojemu djeca i roditelji mogu boraviti, igrati se i čitati te prostor *Makerspacea* koji uz otvoreni prostor za zajednički rad ima tri prostorije za individualan rad (glazbeni studio, studio za obradu slikovnog i video materijala na računalu, podcast studio). Osim tradicionalnih književnih

susreta, jezičnih *cafea* i kreativnih radionica, knjižnica koncept čitateljskog kluba prilagođava za različite vrste korisnika i kombinira ga s nekom drugom kreativnom aktivnošću. Programi se najčešće planiraju uz smjernice osnivača, Grada Göteborga, koji knjižničare upoznaje s demografskom slikom u gradu i potrebama pojedinih društvenih skupina koje je potrebno zadovoljiti.

Dva gradska bibliobusa, popularno zvani *plavi i zeleni knjigobus*, teren obilaze od 2020. godine kao prvi potpuno električni bibliobusi u Švedskoj. Osmišljeni su u suradnji Grada Göteborga, djelatnika Gradske knjižnice, Volva i finske tvrtke Kiitokori, koja proizvodi specijalna vozila. Dio su Odjela za djecu i mlade Gradske knjižnice, a njihova je primarna namjena da omoguće pristup knjigama djeci u dobi od rođenja do 13 godina, gdje god stanovali na području grada, pri čemu posjećuju četvrti u kojima stanuje mnogo obitelji s djecom i mjesta na kojima djeca često borave tijekom dana. Dizajn bibliobusa uspješno kombinira tradicionalan oblik i svrhu pokretnih knjižnica s maštovitim, bajkovitim i poticajnim dizajnom

koji je privlačan djeci. Zeleni izgleda kao bajkovita šuma, dok plavi podsjeća na putovanja svemirom i morem. Oba bibliobusa rade u obje smjene, svakim radnim danom i vikendom. Radnim danom u prijepodnevoj smjeni posjećuju predškolske ustanove u Göteborgu, njih oko 140, a posjećuju ih jednom u četiri tjedna. Šira javnost bibliobuse može posjetiti u poslijepodnevnoj smjeni, a vrijedi tjedni raspored. Vikendom bibliobusi, kao u poslijepodnevnoj smjeni, posjećuju zadana stajališta otvorena javnosti. Tijekom ljeta, kada završe pedagoška i školska godina, bibliobusi posjećuju najfrekventnije lokacije u gradu. Osim djeci, otvoreni su i svima ostalima koji mogu vratiti knjige posuđene u bilo kojoj knjižnici s područja grada i posuditi rezervirane knjige.

Osim za posjet Gradskoj knjižnici i bibliobusima u Göteborgu, ova mobilnost iskorištena je i za razmjenu dobrih praksi i iskustava s kolegama knjižničarima u Švedskoj te za stjecanje znanja koja će biti prenesena kolegama i iskorištena za unapređenje stručnog rada u koprivničkoj knjižnici.

